

Meie 22.12.2017 nr 13-2/17-0739/17-10637

Avalik konsultatsioon lairiba järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude rajamise toetamiseks turutõrkepiirkondades

Austatud sideettevõtja

Kiire ja stabiilse internetiühenduse omamine on tänapäeva maailmas muutunud elementaarseks vajaduseks töö tegemisel, riigiga asjaajamiseks, ostude sooritamiseks, meelelahutuseks ja suhtluseks. Kuna elektroonilise side võrkudesse tehtavad investeeringud on küllaltki kapitalimahukad, siis selle tõttu on erasektor aktiivselt tegutsemas ainult tiheasustusega piirkondades, kus konkurentsist tulenevalt on internetiühenduste kvaliteet parem, kui väiksema rahvaarvuga maapiirkondades.

Euroopa Liidus on seatud eesmärk aastaks 2025 tagada kõigile Euroopa majapidamistele nii maa- kui ka linnapiirkondades internetiühendus kiirusega vähemalt 100 Mbit/s (allalaadimiskiirus), mida saab suurendada gigabit/s kiiruseni.

Selleks, et vähendada „digitaalset lõhet“ linna ja maapiirkondade vahel, on Vabariigi Valitsus otsustanud toetada lairiba järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude ehitamist turutõrkepiirkondadesse 20 miljoni euroga. Selleks kuulutab Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi *TJA*) 2018. aastal välja avaliku konkursi leidmaks pakkuja, kes investeeringutoetuse abil rajab kõikides Eesti turutõrkepiirkondades (ehk nn. valgetes alades) ühtsetel alustel järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu vastavalt ettenähtud eelarvele ja seatud tingimustele.

Avaliku konkursi tingimuste väljatöötamisel ja investeeringutoetuse saaja väljavalimisel lähtub TJA Euroopa Komisjoni teatises „ELi suunised riigiabieskirjade kohaldamiseks seoses lairibavõrkude kiire kasutuselevõtuga“¹ (edaspidi *lairiba suunised*) sätestatud kriteeriumitest ja juhistest, Euroopa Komisjoni määrusest „nr 651/2014, 17. juuni 2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks“² (edaspidi *grupierandi määrus*) ning praegu väljatöötamisel olevast ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri määrusest.

Käesolev kiri tähistab avaliku konsultatsiooni algust vastavalt lairiba suuniste peatüki 3.4

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A52013XC0126%2801%29>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1404295693570&uri=CELEX:32014R0651>

punktile 78 b. Avalik konsultatsioon lõpeb 31. jaanuaril kell 17:00 Eesti aja järgi.

Üksikasjalik kaardistamine ja katvuse analüüs

TJA on välja töötanud sideteenuse katvuse, kasutuse ja võimaluste kaardistuse infosüsteemi (edaspidi *sideteenuse andmekogu*), mis on avalikkusele kättesaadav veebiaadressilt www.netikaart.ee.

Nimetatud andmekogu pidamise eesmärk on kaardistada Eesti territooriumi aadressiobjektidel pakutavate andmesideteenuste võimalused ja tehnilised parameetrid ning tuvastada aadressiobjektid, millel puudub juurdepääs andmesideteenusele. Sideteenuse andmekogu võimaldab seirata andmesideteenuste levikut ajas. Sideteenuse andmekogu puudutav on sätestatud elektroonilise side seaduse³ §-is 100² (sideteenuse katvuse ja võimaluste võrdlus).

Vastavalt § 100² lõikele 5 „sideettevõtja esitab sideteenuse andmekogu põhimääruses määratud perioodilisusega sideteenuse andmekogusse andmeid andmesideteenuse geograafilise leviku, võimaluste ja võimekuse parameetrite kohta.“

Nimetatud andmekogusse esitatud sideettevõtjate andmed on olnud aluseks järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude valgete alade kaardistamiseks. Kaardistamise tulemused on leitavad Exceli tabelina alljärgnevalt veebilehelt: www.tja.ee/lairiba.

Tabelis on kõik Eestis olevad aadressobjektid koos nendel aadressidel pakutavate kaabelühenduse allalaadimise kiirustega ja täiendava geoinfoga, mis võimaldavad andmeid masintöödelda.

Tabelis olevad aadressid, kus olemasolevate andmete põhjal jääb kaabelühendusega lairiba allalaadimise kiirus alla 30 Mbit/s, moodustavad valge ala.

Käesoleva kirjaga palume kõigil sideettevõtjatel kontrollida tabelis oleva info õigsust ning informeerida TJA-d aadressil lairiba@tja.ee kõikidest neist aadressidest, kus teie ettevõtte juba käesoleval ajal läbi järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu tingimustele⁴ vastava võrgu suudab pakkuda vähemalt 30 Mbit/s suurust allalaadimise kiirust, kuid mida tabelis siiski kajastatud pole. Andmed palume esitada TJA poolt avalikustatud tabeli ja juhendi põhjal (www.tja.ee/lairiba).

Investeeringukavad järgneva 5 aasta jooksul

EL riigiabi reeglite üks olulisi eesmärke on tagada, et avaliku rahaga tehtavad investeeringud ei asendaks ega suruks turult välja erasektori poolt kavandatavaid investeeringuid. Selleks peab lairiba suunistest lähtuvalt küsima ettevõtetelt nende investeeringukavasid vähemalt 3 aasta perspektiivis.

Investeeringutoetuse abil valgetesse aladesse rajatava järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu ehituse maksimaalseks kestvuseks on ette nähtud 5 aastat. Sellest tulenevalt on vaja kaardistada ka ettevõtete endi investeeringukavad vähemalt järgneva 5 aasta jooksul, eesmärgiga vältida riigiabi andmist neisse piirkondadesse, kus erakapital ise plaanib vajalikke investeeringuid teha.

³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/101072017002>

⁴ Vt. lairiba suuniste peatüki 3.1 punkte 57 ja 58

Seetõttu palumeegi kõigil vähemalt 30 Mbit/s allalaadimise kiirust võimaldavaid järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrke⁵ kavandatavatel ettevõtetel informeerida TJA-d kavandatavatest investeeringutest. Investeeringu plaani usutavuse aspektist on oluline, et see võtaks arvesse ka elanikkonna üldist maksevõimet ning senist sideettevõtete kogemust arvestades eeldab riik, et selleks on keskmiselt 200-300 eurot liitumise kohta.

Kavandatavatest investeeringutest palume teatada aadressi täpsusega. Andmed palume esitada TJA poolt avalikustatud tabeli ja juhendi põhjal (www.tja.ee/lairiba). Oluline on ära näidata juurdepääsuvõrgu valmimise lõpptähtaeg vähemalt aasta täpsusega.

Lähtudes lairiba suuniste peatüki 3.3 punktist 75, peab investeeringu plaan usutaval viisil tõendama ära ettevõtte kavatsused ja finantsilise ning tehnilise võimekuse lubatud investeeringute tegemiseks lubatud ajaperioodi jooksul. Sellest tulenevalt palume lisaks tabelile esitada ettevõtte juhatuse liikme poolt allkirjastatud kiri, milles kajastatud infot aluseks võttes saab TJA hinnata ettevõtte investeeringu plaani usutavust. TJA võib investeeringu plaani osas küsida täiendavaid andmeid.

Edastatud infot käsitletakse vastavalt avaliku teabe seaduse § 35 lõike 1 punktile 17 asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabena.

Juhul, kui avaliku konsultatsiooni lõppemise ajaks pole vastava asustusüksuse kohta informatsiooni investeeringukavade kohta laekunud, loetakse antud piirkond valgeks alaks.

Kavandatava toetusmeetme esialgsed põhimõtted ja eesmärgid

2018. ja 2019. aasta eelarvestrateegias on investeeringutoetuse jaoks ette nähtud kokku 20 miljonit eurot.

Investeeringutoetuse eesmärk on valgetel aladel aidata kaasa sellise juurdepääsuvõrgu passiivse taristu ehitamisele, mis tehniliselt võimaldaks kõigil võrgu piirkonnas asuvatel lõppkasutajatel soovi korral 1 Gbit/s allalaadimise võimekusega lairibateenuse kasutamist. Samuti peab juurdepääsuvõrk võimaldama sideettevõtjatele ja teenuste pakkumiseks hulgimüügitasandil passiivset juurdepääsu ning füüsilist teenuste eraldamist. Toetuse abil ehitatud võrgus peab õiglastel ja mittediskrimineerivatel tingimustel juurdepääs olema tagatud kõigile seda taotlevatele operaatoritele⁶.

Juurdepääsuvõrguga liitumise hind lõppkasutajale peaks olema maksimaalset 200 eurot liitumise kohta.

Investeeringutoetuse andmiseks korraldatakse üks, kõiki Eesti valgeid alasid hõlmav avalik konkurss ning toetus antakse kohustusega rajada juurdepääsuvõrk vastavalt konkursi tulemusena kokku lepitud tingimustele ja mahus. Konkursi eesmärgiks on tagada võimalikult suurele hulgale valgetel aladel olevatele aadressidele ühendus 1 Gbit/s allalaadimise võimekusega juurdepääsuvõrguga ning sellest lähtudes seatakse ka hindamiskriteeriumid.

Avaliku konkursi tulemusena välja valitud toetuse saaja peab juurdepääsuvõrgu ehituse kõikides kokku lepitud sihtpiirkondades lõpetama hiljemalt 5 aastat pärast lepingu sõlmimist.

⁵ Vt. lairiba suuniste peatüki 3.1 punkte 57 ja 58

⁶ Vt. lairiba suuniste peatüki 3.5 punkte 79-81

Eelpool kirjeldatud tingimused on esialgsed ning võivad edasiste konsultatsioonide käigus muutuda.

Avalik konkurss koos täpsemate tingimustega on kavas välja kuulutada 2018. aasta 1. kvartali jooksul ning eesmärk on konkursi võitja valida välja juuniks 2018.

Olemasoleva taristu kasutamine juurdepääsuvõrgu rajamiseks

Selleks, et vähendada lairibavõrkude rajamise kulusid, tuleks võrkude rajamisel võtta kasutusele nii palju juba olemasolevat taristut (kanalisatsioon, elektripostid jne), kui tehniliselt võimalik. Samas tuleks konkurentsi edendamiseks võimaldada olemasolevat taristut kasutada ka teistel võimalikel pakkujatel omapoolsete pakkumiste tegemiseks.

Vastavalt lairiba suuniste punktile 78 f peab iga sihtpiirkonnas lairibavõrkude rajamiseks sobivat taristut omav või kontrolliv operaator (hoolimata sellest, kas seda tegelikult kasutatakse), ja kes soovib pakkumises osaleda, täitma järgmised tingimused:

- i) teavitama avalike konsultatsioonide ajal abi andvat asustust ja riiklikku reguleerivat asutust sellisest taristust;
- ii) andma muudele pakkujatele kogu asjakohase teabe sellisel ajahetkel, mis võimaldaks neil kaasata selline taristu ka oma pakkumisse.

Eelnevast lähtudes palume kõigil potentsiaalsetel pakkujatel, kes soovivad avalikul konkursil osaleda, ja omavad või kontrollivad sihtpiirkonnas sellist taristut (aadressidel, kus allalaadimiskiirus on alla 30 Mbit/s, vastavalt TJA avalikustatud tabelile www.tja.ee/lairiba), teavitada TJA-d avaliku konsultatsiooni lõpptähtajaks järgnevalt:

- Andmebaasi asukoht ja juurdepääsuvõimalused, kust on võimalik taristu kohta andmeid saada, või masinloetaval kujul andmed, mis võimaldaks teistel osalejatel kaasata selline taristu oma pakkumisse;
- taristule juurdepääsu andmise tingimused (nii tehnilised, majanduslikud kui operatiivsed tingimused).

Eelnimetatud info palume edastada aadressil lairiba@tja.ee. Kogu edastatud info avalikustatakse TJA kodulehel www.tja.ee/lairiba.

Kõik informatsioon kavandatava avaliku konkursi ja kõigi sellega seonduvate materjalide kohta saab olema leitav aadressilt www.tja.ee/lairiba, mis saab olema keskne veebileht antud küsimuses. Kogu info ja küsimused palume edastada e-maili aadressil lairiba@tja.ee.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Urve Palo
ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister

Lisa: adressaadid

Raigo Iling
6397681 Raigo.Iling@mkm.ee